

RMPO Ögon
Catrin Fernholm
Ordförande

2019-04-30 1(4)

Regionsjukvårdsledningen

Årsrapport 2019 för RMPO Ögon

Sammanfattande analys

Behovet av ögonsjukvård ökar samt att nya behandlingsmetoder implementeras, både medicinska och kirurgiska, vilket gör att vi står inför ett skifte som kommer att kräva nytänkande inom hela ögonsjukvården.

Vi ser redan att forskning kring AI ökar, det kommer att få en stor roll i framtida ögonsjukvård, och är en del av lösningen inför framtiden.

Tillgängligheten är fortsatt väldigt ojämn, mycket kopplat till kompetensförsörjning vilket vi nu arbetar fram en gemensam strategi för. Produktionen har ökat, både genom processförbättringar och ökad kompetens.

Vi behöver säkra våra data, och ta vara på dem som finns, för att säkra kvalitet och tillgänglighet.

Arbetet med NPO och NAG ser vi som mycket givande och ett arbete som ger oss en gemensam grund att stå på inom ögonsjukvården. En grund där vi på ett underbyggt sätt kan diskutera prioriteringar. Arbetet i NPO och NAG har också gett oss underlag för gemensamma utvecklingsarbeten inom regionen.

Samverkan i RPO ger också underlag för förbättringsarbeten och erfarenhetsutbyte inom flera områden, bland annat glaukom och makula. Forum för samverkan har bland annat varit RPO-möten, Regiondagar Ögon, ST-Ögon regiondagar samt regiondagar för sjuksköterskor med diagnosansvar inom glaukomvården.

Genomförda aktiviteter

Redovisa resultatet enligt samma struktur som den årliga handlingsplanen.

Gemensamma medicinska riktlinjer

Gemensamma medicinska riktlinjer är framtagna alt. uppdaterade inom några diagnosområden i ett gemensamt arbete med deltagare från hela regionen.

- Glaukom
- Makula

Strategisk kompetensförsörjning

Under året arbetet med strategisk kompetensförsörjning för läkare påbörjats för att ge en gemensam bild över hur kompetenskartan ser ut inom regionen. Underlaget ska ligga till grund för dialog kring hur det framtida behovet ser ut jmf med nuläget och vilka åtgärder som måste börja vidtas för att möta det framtida behovet.

Jmf pågår även mellan andra yrkesgrupper främst kring krav på kompetensnivå för olika roller – RAK.

Inför sommar och storhelger utfördes en gemensam resursinventering och planer togs fram för att tydliggöra och säkra kommunikationen och patientflöden under dessa perioder.

Kompetensutveckling - Diagnosgrupper för ssk

Inom området glaukom har gruppen för diagnosansvariga sjuksköterskor fortsatt sitt gemensamma arbete. Ett syfte är att jmf hur vi arbetar och lära av varandra. Även läkargruppen är delaktig i vidareutbildning av gruppen.

Kompetensutveckling av ssk på mottagande kliniker (utlokaliserade patienter)

Ingen av klinikerna har en egen vårdavdelning, vilket medför att behov av vårdplatser löses på olika sätt, ofta med avtal med andra vårdavdelningar om specifika vårdplatser. För att minimera riskerna, både för vårdpersonal och patienter, har vi påbörjat en diskussion kring kompetensöverföring kring ögonsjukvård.

ST-regiondagar

ST-regiondagar under hösten där regionens alla ST-läkare bjöds in. Temat 2019 var Uveit.

Regiondagar

Regiondagar med programpunkter inom ögonsjukvården, bland annat bakre segment, vård av patienter med endoftalmit, samt nytt regiongemensam medicinsk riktlinje för glaukom. ST-läkarna har här också ett tillfälle att presenterade sina forsknings- och utvecklingsarbeten.

Samarbete inom näthinnekirurgi

I samband med ökad poliklinisering av patientflöden efter näthinnekirurg har processer, och därmed samarbeten mellan opererande klinik och hemmaklinik, utvecklats.

Samverkan kring kompetens för bakre kirurgi (näthinnor) där Kalmar även opererar akuta patienter.

Deltagande i NPO och NAG

Vi har deltagit i NPO samt i 12 av 14 NAG. Regelbundna träffar sker med återkoppling till RPO. Under året har man arbetet med nivåstrukturering samt kartläggning av gap i resultat mellan olika regioner där ojämlikheter bedöms kräva åtgärder. Arbetet med framtagandet av nationella riktlinjer är påbörjat genom kartläggning av befintliga kunskapsstöd.

Resultat

Redovisa och kommentera eventuell variation i samtliga vårdnivåer för:

Vi ser en stor variation mellan värden i olika kvalitetsregister. Dels beror det på ojämn kvalitet men också på brus i inrapportering av värden. Här har vi ett arbete att göra under 2020 att gå igenom dessa värden och utarbeta ett gemensamt arbetssätt så att vi ser ett underlag som vi kan använda och dra korrekta och konkreta slutsatser från.

- Tillgänglighet
  - Stor variation i tillgänglighet till ett första besök och operation/åtgärd.
- Volym
  - Volymerna har ökat jmf med 2018
- Produktion
  - Produktionen har ökat. Beror både på förbättrade processer inom vissa områden men också ökad kapacitet.

Medicinsk kvalitet och tillgänglighet

Vi deltar i relevanta kvalitetsregister. Vi ser ett fortsatt behov av att säkra vår inrapportering vilket kommer att vara i fokus 2020.

Volym och produktion

Vi har utökat våra nyckeltal med data från inflöde av vårdbegäran remisser fördelat på optiker/andra avsändare, antal accepterade vårdbegäran/remisser, antal genomförda nybesök, återbesök per yrkeskategori, antal genomförda behandlingar med injektioner för sig, antal genomförda operationer med katarakter för sig (antal ögon) Se också exelfil.

Här ser vi stora skillnader framförallt då vi jmf med antal 1000/inv. En av orsakerna är att vi har olika system, med olika många leverantörer av ögonvård, vilket är något vi måste ta hänsyn till kommande år för att erhålla en bättre jmf. Vissa ingrepp utförs på ett sjukhus varför jmf inte är möjlig.

Utvecklingstendenser

Samma utveckling internationellt som nationellt med en åldrande befolkning och färre utövare. Vi ser också ökande andel invånare över 80 år vilket ger växande patientgrupper inom våra stora diagnosområden. För att möta denna utveckling arbetar vi för hitta nya arbetssätt och ta vara på forskning kring AI och annan teknisk utveckling. Vi ser också över uppgiftsväxling – rätt använd kompetens. Det pågår mycket forskning kring nya läkemedel och nya operationstekniker som vi har stora förhoppningar kring.

Resultat av samverkan

Beskriv kortfattat resultatet av samverkan med:

- NPO Ögon har samverkat med andra NPO där nytta för patientgrupper har identifierats.
- RPO Ögon har deltagit i kunskapsrådet för sinnen och diagnostik. Samverkan sker också kring upphandling av läkemedel och medicinteknisk utrustning.
- Samverkan sker med diabetsråd, medicinkliniker, barnkliniker mfl där nytta finns för patientgruppen.
- Samverkan med patientföreträdare har skett främst genom dialoger med olika patientföreningar. Vi för också en intern dialog kring hur vi kan involvera patienter i våra olika förbättringsarbeten.
- Nationell nivå samverkar vi i NPO, NAG samt Sveriges ögonläkarförening. Vi har också deltagit vid nationella verksamhetschefsmöten.
- Samverkan på Sjukvårdsregional nivå sker via RPO. Där har vi också koppling till NPO och NAG.